V L A A M S P A R L E M E N T

stuk **229** (2009-2010) – Nr. 3
ingediend op 26 februari 2010 (2009-2010)

Voorstel van resolutie

van de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Pieter Huybrechts

betreffende het federale beleid ten aanzien van het Myrrha-project

Verslag

namens de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting
uitgebracht door de heer Ward Kennes

verzendcode: FIN

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Eric Van Rompuy.

Vaste leden:
de heer Ward Kennes, mevrouw Griet Smaers, de heren Koen Van den Heuvel, Eric Van Rompuy;
de heren Felix Strackx, Erik Tack, Christian Verougstraete;
de heren Sven Gatz, Dirk Van Mechelen;
de heren John Crombez, Peter Vanvelthoven;
de heren Jan Peumans, Kris Van Dijck;
de heer Lode Vereeck;
de heer Filip Watteeuw.

Plaatsvervangers:
de heren Ludwig Caluwé, Dirk de Kort, Jan Durnez, Johan Sauwens;
de heer Joris Van Hauthem, mevrouw Linda Vissers, de heer Wim Wienen;
de heren Marino Keulen, Sas van Rouveroij;
de heren Bart Martens, Bart Van Malderen;
de heren Marc Hendrickx, Wilfried Vandaele;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Bart Caron.

Stukken in het dossier:
229 (2009-2010) – Nr. 1: Voorstel van resolutie
– Nr. 2: Amendement

INHOUD

1. Toelichting door de heer Joris Van Hauthem namens de indieners..... 4
2. Bespreking 5
3. Stemming..... 8
Lijst met afkortingen..... 9

De Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting behandelde het voorstel van resolutie van de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Pieter Huybrechts betreffende het federale beleid ten aanzien van het Myrrha-project (*Parl. St.* Vl. Parl. 2009-10, nr. 229/1) op 12 januari 2010.

1. Toelichting door de heer Joris Van Hauthem namens de indieners

De heer *Joris Van Hauthem* stelt dat het voorstel van resolutie betreffende het federale beleid ten aanzien van het Myrrha-project is ingegeven door de bekommernis om de toekomst van het Studiecentrum voor Kernenergie in Mol in het algemeen en het daaraan verbonden Myrrha-project in het bijzonder.

Het Myrrha-project kadert in de wereldwijde zoektocht naar de kerncentrales van de vierde generatie. Het SCK heeft altijd een voortrekkersrol gespeeld op het vlak van nucleaire technologie en voor het ontwikkelen van nieuwe technologieën die zouden moeten leiden tot onder meer het minder verbruiken van uranium en een veel kortere radioactieve levensduur van het nucleair afval. Europa heeft de leiding van het onderzoek toevertrouwd aan het SCK in Mol.

Het gaat om een bijzonder hoogwaardige technologie en dus ook om hoogwaardige jobs. Het betekent niet alleen een belangrijk element in de innovatie van de economie en de ontwikkeling van de nucleaire technologie. Op economisch vlak betekent dat voor de betrokken streek een enorme troef. Zowel Europa als de privésector stonden klaar om het Myrrha-project te ondersteunen. De voorwaarde is wel dat de federale overheid een deel van de kosten zou moeten dragen, geraamd op ongeveer 300 miljoen euro, gespreid over twaalf jaar.

In het kader van de kernuitstap waartoe beslist werd in 2003, is de aandacht van de overheid voor de ondersteuning van het SCK jammer genoeg verflauwd.

Vastgesteld wordt dat de Federale Regering al meerdere jaren, en meer bepaald de Parti Socialiste, eigenlijk een soort sabotagetechniek doorvoert. De steun aan het SCK is weliswaar opgenomen in het federaal regeerakkoord, maar jaar na jaar moet vastgesteld worden dat de Federale Regering weigert de nodige kredieten in de begroting in te schrijven. Dit is nochtans levensnoodzakelijk voor het overleven van het SCK.

De Federale Raad voor Wetenschapsbeleid heeft haar uitdrukkelijke steun toegezegd aan het project. De raad verzoekt de Federale Regering “dringend een duidelijk (financieel) engagement te willen nemen ten aanzien van deze instelling en haar toekomst.” In hetzelfde advies bekritiseert de raad de beleidsnota van de PS-minister voor Energie omdat die de rol van het SCK te veel terug zou brengen tot een ondersteunend element van het energiebeleid en het SCK niet langer valideert als wetenschappelijke instelling.

Dus in plaats van de nodige budgetten op te nemen in de begroting, heeft de federale minister beslist het project nogmaals te laten doorlichten door experten van het Agentschap voor Nucleaire Energie van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling in Parijs. De indiener stelt dat dit een zoveelste vertragingsmanoeuvre is. De resultaten van dit onderzoek en doorlichting zijn ontvangen op 11 januari 2010. De experten van het Agentschap voor Nucleaire Energie van OESO loven het Myrrha-project. De experten verklaren dat het uniek is voor Europa en zelfs voor de wereld. Ze stellen ook dat de kosten van het project gering zijn vergeleken met de mogelijke voordelen voor het SCK, de Kempen, België en Europa en de nucleaire wereld. De Federale Regering krijgt ook de aanbeveling mee om het onderzoeksproject dus te ondersteunen en daartoe de nodige kredieten te voorzien in de begroting.

Het SCK is zelf het federaal parlement al komen waarschuwen dat, indien er niet snel beslissingen werden genomen, het hele project binnen afzienbare tijd naar het buitenland dreigt te verhuizen, wat dramatische gevolgen zou hebben. Het SCK zou daardoor immers op korte termijn helemaal verschrompelen.

Het nieuwe element sinds de indiening van het voorstel van resolutie is dus het bekend worden van de resultaten van het OESO-agentschap, dat vol lof is over het Myrrha-project. De bal ligt dus terug in het kamp van de Federale Regering.

Daarom vraagt Vlaams Belang in het voorstel van resolutie uit bekommernis om de toekomst van het SCK, de kwestie te agenderen op het Overlegcomité en na te gaan in hoeverre de Vlaamse Regering zelf kan participeren in het Myrrha-project.

2. Bespreking

De heer *Eric Van Rompuy* merkt op dat het voorstel van resolutie in feite gaat om een vraag aan de federale overheid; er wordt namelijk aan de Vlaamse Regering gevraagd om iets op federaal niveau aan te kaarten via het Overlegcomité.

De heer *Kris Van Dijck* treedt de analyse bij met betrekking tot het nut en de toekomstmogelijkheden van het SCK. Het voorstel van resolutie schetst het in de juiste historische context. Het Myrrha-project is internationaal gewogen door de OESO en is dus positief bevonden. De toekomst van het SCK en de nucleaire sector in het algemeen en de tewerkstelling in de Kempen is een belangrijk element in de discussie. Men spreekt met betrekking tot het SCK (en FBFC, IRMM, Belgoprocess, Belgonucleaire) toch nog altijd van een rechtstreekse tewerkstellingsequivalent van om en bij de 1700 mensen. Het is dus een belangrijke sector.

Het schoentje knelt in die zin dat, wanneer het SCK niet van wal kan steken met het Myrrha-project en de kernreactoren (R1, R2 en R3) die nodig zijn om over een volwaardig nucleair onderzoekscentrum te kunnen spreken, er een nucleair onderzoekscentrum dreigt te komen zonder kernreactor. Dit zou het einde betekenen van het SCK als een onderzoekscentrum. Het Myrrha-project is in dezen dan ook zeer belangrijk.

De spreker stelt echter vast dat de indieners van het voorstel van resolutie onmiddellijk het signaal willen geven of de Vlaamse Regering niet zelf kan participeren in het Myrrha-project. Daar is de heer Van Dijck toch eerder terughoudend tegenover. Tot nader order is het hele nucleaire gebeuren een federale verantwoordelijkheid. Wie verantwoordelijk is moet ook op zijn verantwoordelijkheid gewezen worden. Hij wil dus dat de federale overheid gevraagd wordt om stappen vooruit te zetten. Het OESO-rapport is in deze duidelijk: er is geen enkel argument meer om zich achter te verschuilen en niet te handelen. N-VA zal dan ook al het nodige doen op federaal niveau om de federale overheid aan te porren dit dossier spoedig af te ronden. De spreker denkt echter wel dat als nu op dit moment het signaal zou gegeven worden dat ook de Vlaamse overheid een duit in het zakje wil doen, dit dan wel eens contraproductief zou kunnen werken. Het zou sommigen op negatieve gedachten kunnen brengen en hen zodoende als het ware een alibi aanreiken om hun verantwoordelijkheid niet te nemen.

De heer Van Dijck vraagt de Vlaamse overheid dan ook om dit dossier op de voet te volgen en de federale overheid aan te manen haar volle verantwoordelijkheid te nemen.

Ook mevrouw *Griet Smaers* is van mening dat het voorstel van resolutie een goede schets geeft van het dossier. Ze wijst op de belangrijke waarde van het Myrrha-project. Niet alleen is het waardevol voor het nucleair onderzoek maar zeker ook voor het verkorten van de halfwaardetijd van de levensduur van nucleair afval en niet in het minst voor de

productie van medische radio-isotopen en de ontwikkeling van bestraalde siliciumchips die nodig zijn in schakelingen voor elektrische wagens. Ze vat samen dat het Myrrha-project dus niet alleen een onderzoeksproject is dat belangrijk is op nucleair vlak, maar daarnaast zeker ook in het kader van duurzame, hernieuwbare energietechnieken en zelfs elektrische wagens. Mevrouw Smaers wijst erop dat het een cruciaal project is voor de innovatie en economie voor België, Vlaanderen, en uiteraard zeer belangrijk voor de tewerkstelling in Vlaanderen, uiteraard de Kempen, maar ook voor heel België.

Bij CD&V, en zeker vanuit de regio, is men vragende partij om dit Myrrha-project zo snel mogelijk goed te keuren en in de federale begroting in te schrijven. CD&V ondersteunt weliswaar de vragen naar de goedkeuring van het Myrrha-project, maar het lid stelt dat dit op federaal niveau moet gebeuren, omdat enkel de federale overheid bevoegd is. Het is via de geëigende federale kanalen dat steun moet betuigd worden aan het project; het is aan de federale overheid dat gevraagd moet worden om de nodige middelen in de begroting te voorzien.

De heer *Filip Watteeuw* verklaart dat Groen! sceptisch staat tegenover het Myrrha-project. Men doet het voorkomen dat de resultaten van het project zo ongelooflijk zijn. Hij twijfelt aan de waarde van het project. Wanneer men het heeft over de verkorting van de halfwaardetijd (van enkele honderdduizenden jaren naar een 300-tal jaren), doet men alsof dit een ongelooflijke stap voorwaarts is: het probleem wordt er echter helemaal niet door opgelost. Het blijft trouwens nog altijd iets dat voornamelijk in de conceptfase zit en waar men zeer moeilijk in verder geraakt. Het gebrek aan grondstoffen bijvoorbeeld voor de toekomst van de kernenergie blijft problematisch. Men durft te stellen dat het project een oplossing is die neigt naar duurzaamheid: elektrische wagens rijden dan wel op energie die opgewekt is door kernenergie wat dus totaal niets te maken heeft met duurzaamheid. Groen! steunt het project en het voorstel van resolutie dan ook niet.

De heer *Ward Kennes* wijst op de economische, medische, ecologische en innovatieve voordelen van het Myrrha-project. Hij wijst er op dat de federale premier enkele maanden geleden zijn regeringsverklaring heeft afgerond met expliciet steun toe te zeggen aan het Myrrha-project. De heer Kennes gaat er daarom van uit dat men op federaal niveau volop bezig is met het project. Het OESO-rapport kan de noodzaak van het project alleen nog maar versterken voor de federale parlementsleden om het project structureel de volgende jaren te gaan financieren. Hij is verbaasd dat een project dat de verkorting van de duur van de schadelijke effecten van de radioactiviteit nastreeft, niet gesteund wordt door Groen! Iedereen is zich bewust van de schaduwzijden van kernenergie, maar dat weegt niet op tegen de voordelen ervan. Als er nu dankzij het project ook stappen voorwaarts gezet kunnen worden om de schaduwkanten van de kernenergie te verminderen door middel van spitstechnologie, zijn we op de goede weg. Men heeft er daarom alle belang bij om op alle beleidsniveaus het project te ondersteunen.

Mevrouw *Griet Smaers* wijst op het grote belang van het project. Het is niet dat elektrische energie door nucleaire energie wordt opgewekt voor elektrische wagens. Integendeel is het Myrrha-project cruciaal om het silicium te bestralen dat nodig is voor de schakelkasten in elektrische wagens. Zonder dat bestraalde silicium in het Myrrha-project zal men géén elektrische wagens in België, in Vlaanderen, kunnen produceren. Het is een noodzakelijke voorwaarde om die elektrische wagens te kunnen produceren, te laten rijden en te gebruiken. Het is dus effectief revolutionair inzake duurzaamheid en hernieuwbare energiebronnen en niet enkel voor de opwekking van nucleaire energie om die wagens elektriciteit te geven.

De heer *Kris Van Dijck* merkt op dat zonder bestraald silicium, zonder nucleaire energie, er ook geen fotovoltaïsche cellen meer zijn. Om fotovoltaïsche cellen functioneel te maken heeft men ook bestraald silicium nodig. Hij stelt dat er kansen gegeven moeten worden

aan wetenschappers. Hij heeft vertrouwen in de wetenschap: zaken kunnen ook ten goede evolueren. Vanuit ecologisch oogpunt wenst hij in te zetten op het behandelen van nucleair afval en het grondig terugbrengen van de halveringstijd van het afval.

De energievoorziening in de toekomst moet op verschillende manieren gebeuren; de spreker denkt aan wind, zon, maar ook nucleaire energie en wetenschap.

De heer *Filip Watteeuw* stelt dat in essentie kernenergie centraal staat in het Myrrha-project. Die optie wordt niet gesteund door Groen! Nucleaire energie is een technologie van het verleden. Hij pleit voor een omslag, want anders dreigt men hopeloos achter te lopen. Hij roept op om te investeren in nieuwe technologieën.

De heer *Lode Vereeck* merkt op dat het voorstel van resolutie is ingediend omdat de Federale Regering haar verantwoordelijkheid in dezen niet neemt. Het commissielid hoort hier in de commissie nu wel zeggen door mevrouw Smaers dat de federale parlementsleden en regeringsleden hierover zullen worden aangesproken en aangezet tot handelen. Dit is echter een cirkelredenering: het is omdat er geen federale initiatieven worden genomen en de Federale Regering haar verantwoordelijkheid niet neemt dat een voorstel van resolutie in het Vlaams Parlement is ingediend. Welke initiatieven gaan dan genomen worden op federaal niveau?

Mevrouw *Griet Smaers* antwoordt voorspoedige berichten ontvangen te hebben vanuit het federale niveau dat men bezig is met de laatste stappen in de onderhandelingen rond het Myrrha-project. Ze heeft er alle vertrouwen in dat men de komende maanden de noodzakelijke stappen zal zetten en dat de beslissing over het Myrrha-project er de komende maanden zal komen. Ze concludeert dat op dit moment het voorstel van resolutie dan ook voorbarig is. De onderhandelingen op federaal niveau worden best afgewacht.

De heer *Joris Van Hauthem* stelt dat het voorstel van resolutie net op tijd komt. Hij stelt vast dat de overgrote meerderheid in de commissie, behalve Groen!, terecht het belang van het Myrrha-project erkent.

Amendement

Een amendement nr. 1 (*Parl. St.* Vl. Parl. 2009-10, nr. 229/2) wordt ingediend door de heren Joris Van Hauthem en Jan Penris, waarbij de vraag aan de Vlaamse Regering om na te gaan in hoeverre ze zelf kan participeren in het Myrrha-project, wordt geschrapt.

De heer *Lode Vereeck* vraagt zich af of het toch eigenlijk niet de voorkeur zou wegdragen om toch het tweede deel van het beschikkend gedeelte van het voorstel van resolutie, namelijk door de Vlaamse Regering te laten nagaan in hoeverre de Vlaamse Regering zelf kan participeren in het Myrrha-project, te behouden voor als de aangekondigde initiatieven op federaal vlak tot niets zouden leiden. Hij veronderstelt dat de meerderheid en minderheden, op Groen! na, zich achter het geamendeerde voorstel zullen kunnen scharen.

De heer *Joris Van Hauthem* erkent dat nucleaire energie een federale bevoegdheid is. De spreker stelt dat in het tweede deel van het beschikkend gedeelte eraan gedacht werd om aan de Vlaamse Regering te vragen na te gaan hoe eventueel te participeren in het project als de federale overheid haar verantwoordelijkheid niet neemt. De federale overheid dient haar verantwoordelijkheid op te nemen, maar wat gebeurt er als ze dat niet doet? Als er binnenkort geen beslissingen worden genomen om dienaangaande middelen vrij te maken, dan dreigt het project naar het buitenland te verdwijnen met alle mogelijke gevolgen van dien: knowhow en tewerkstelling dreigen dan te verdwijnen. Het is niet de bedoeling om politieke spelletjes te spelen: het Myrrha-project is van groot belang voor de knowhow en

de ganse economie. Hij vraagt dat de Vlaamse Regering vanuit dezelfde bekommernis de zaak agendeert op het Overlegcomité.

De heer *Ward Kennes* merkt op dat er gewacht ging worden op het rapport van het Agentschap voor Nucleaire Energie van de OESO. Het OESO-rapport is er nu. Het verdient dan ook aanbeveling om de federale overheid tijd te gunnen en te kijken hoe de Federale Regering gaat reageren. Hij heeft er alle vertrouwen in dat het de goede richting zal uitgaan. De heer *Joris Van Hauthem* repliceert dat er nog altijd geen middelen voor het project zijn ingeschreven in de federale begroting. De heer *Ward Kennes* herhaalt dat het gepast is om de nodige tijd te gunnen om te reageren op het rapport. CD&V zal de nodige signalen geven om het project in goede zin te laten evolueren.

3. Stemming

Het amendement nr. 1 van de heren Joris Van Hauthem en Jan Penris (*Parl. St.* Vl. Parl. 2009-10, nr. 229/1) wordt aangenomen met 4 stemmen bij 10 onthoudingen.

Het aldus geamendeerde voorstel van resolutie van de heren Joris Van Hauthem, Jan Penris en Pieter Huybrechts betreffende het federale beleid ten aanzien van het Myrrha-project (*Parl. St.* Vl. Parl. 2009-10, nr. 229/1) wordt verworpen met 10 stemmen tegen 4.

De voorzitter,

Eric VAN ROMPUY

De verslaggever,

Ward KENNES

Lijst met afkortingen

FBFC	Franco-belge de fabrication de combustibles International
IRMM	Institute for Reference Materials and Measurements
Myrrha	Multipurpose hybrid Research Reactor for High-tech Applications
OESO	Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
SCK	Studiecentrum voor Kernenergie